

עין משפט נר מצוה

בב א מ"י פ"ד מה' שקלים הלכה י':
בב ב מ"י פ"ז מה' ערכין ותרומין הלכה ח ויורכז אלפס ע"ז פ"א דף שג.].
בב ג ד מ"י פ"ח מה' הלכות מעילה הלכה ד':

מוסף רש"י

במזר הקטרת. הנזמר ככל שנה מתרומה ישנה. מזה היו עורשין בו. להשכירה לשנה הבאה, דלון קן שנה שאין בה מותר קטורת משלמת מינים יחידים שמפטעין ככל שנה למלא חפנים צויה"ק, ואי אפשר שיתנסו טעם חפניה, כדמלא בזכריות (ג) אחת לשנים או לשנעים שנה היתה חזיה של שריים (שבועות י) שכלל שנה היה נשאר מחזותן ג' מינים יחידין שכתן גזול מנאם ולא היה מקטיר אלא חמור חפניו ונשאר המותר, ואחור מותר לא היה ראוי לשנה הבאה מיטקן ואילן, לדיןן ראש דאמר תרומת שקלים, לדאברה מורה חדש הלא יורקן מתרומה חדשה בתם, ר"ה (ה) ומה היו עשין זו (בכריות א), מפרשיין. מקדש בנק ביתם, שבר האומנין, המחזיקים את בנק הבית (שם) או: מפרשין מתרומת הלשכה שבר אומני בית אביתים מפטמי הקטורת, דאמר בתם יומא (הח) שחי עשין ככל שנה י"ב מינס (שבועות ג), ומחללין אורה על מצות האומנין, מוכין מנעות לאומנין על ידי אחר מן הגזרים והיו הן חולין ואח"כ יתללו הקטרת עליהם ונותנין אותה לאומנין והיו הלא חול וחוזרים ולקוחים אותה מתרומה חדשה, והכי נטיע מילתא שחי ולא למורה ולחור לקטעה דילמא מילתא (שם) דכל זמן שהיא בקדושתה איין ראשין לתמה לאומנין, דכל דבר שאליו למנח אנו ויאל מדי מנח לטעם (בכריות א), שחיללו על שזה פרושה מחולל. כדאמין דלימטע מילאנא, וטעות נמי ליכא לימנר כזו דמאן טעה (ב"ב יא). דלון אושאל להקדש, דכתיב איש את אחיו, ולשמענין שמואל דכי יחיי דלימטע מילאנא אימטע נמי מביטול מקח (קדושין יא), הדרן עלך ולד הטאת

שיטה מקובצת

אן ממנה. בקצת ס"י לא כתוב ממנה: אן לאומנין בשבדן וחוזרין: אן אמרי כיון דאיכא זמנין דבעי למיזא בטולא מחיבת דלמא עד תיבת אי בנא נמחק: אן דקמיל בקדשים:

תנן: אן תיבת אמרי נמחק: אן אותה שנה כלום: אן יום חצי מנה בבקר וחצי מנה בערב: אן היו בה חצאים של שריים: אן האומנין והיו מעות שלהן ומחללים: אן המעות שוכו בהם: אן הקטרת דהיינו: אן ולוקחין אותו מיד האומנין מתרומת הלשכה חדשה ולכן איין צריך לעשות כן: אן הבאה משנכנס ר"ח ניסן וא"ת ולמה כן. כן מיד שחיללו הקטרת כן היה להם לחזור לחלל מעות: יאן לחולין וכתום: תכ"י ג"א י"ל דבהכי עדיף טפי לפי שהוא דרך מקח וממכר ממש ולא ישתכח ע"כ כך לחללו וא"ת רמכר בשוק ולמה היו מוכרין אותו לאומנין וי"ל דבהכי צניעה להו טפי ובשבועות פ"ק מאריך יותר: אן אחי לאירשולי שיטכחו שיש לחזור: אן שהוא מכר מיד ליד לא אחי לאירשולי ובשבועות הארכתי הס"ד: אן אי אתא לרשמואל: אן תיבת אותם נמחק: אן תיבת כר נמחק: אן מודקתין שבר האומנין אך כר כשיעור שודין של מעות קטורת תיבת שמן נמחק: אן לימנר דאה"ג: אן מעות הקטרת הבנין: אן התחילו לעשות כבר ולהכי נקט באוי מילתא: אן העתיד לבא אלא: אן העתיד לבא ועוד אמר מהר"ף לפי שמכיון שהתחילו: אן לא אמר תימה דבערכין אמר טעמא דשמואל דאמר לכתחלה לא משהם:

יד:

במזר הקטרת. היו מפטמין כאלה ג' מלות וששים וחמשה מינין כמינין ימות החמה להקטיר קטרת בכל יום וז' חזיו בבקר וחזיו בערב ועוד שלשה מינין ללורך יוה"כ (א) והיה נותר מן הקטרת כדאמר התם (כריות דף ו') (ב) פעם לששים שנה או לשנעים שנה היו (א) (בא) [מפטמין] חללים כלומר היו עולין השירים לחצי הקטרת ועלה קאי הן דשמעתין מה היו עושין מאותו מותר מפרשין שבר האומנין ממעות הלשכה ומוכה אותן ע"י אחרים כבציל האומנין וז' ומחללים הקטרת על אותם המעות וז' שזכה בהם כבציל האומנין ונכנסין המעות בקדושת הקטרת יאן בקדושת תרומה ישנה והקטרת יואל לחולין ונותנין אותו הקטרת לאומנין כשכרם וחוזרים ולוקחין אן אותן מיד האומנין (א) מתרומת הלשכה ולכן היה צריך לעשות כן לפי שא"ל להקטיר קטורת מתרומה ישנה לשנה הבאה יאן וא"ת ולמה הוחקרו לעשות כן שחיללו הקטרת על מעות האומנין היה להם לחלל מעות של תרומה חדשה על הקטרת שיאל כבר לחולין יאן יש לומר דבהכי עדיף טפי לפי שהוא דרך מחק וממכר ממש והיו נטיע טפי א"כ אם לא היו עושין כן אחי טעם לאימכרשולי שיש כאן לחזור לחלל קדושת מעות של תרומה חדשה על הקטרת אבל עתה שהוא ע"ן מפרש"י ליד ליד לא אחי לאימכרשולי: ואמאי ליחליה

אבנין. כלומר אי יאן אית ליה לרשמואל דאמר צונין בחול למה להן לעשות כל אלה יתללו יאן אותם הקטרת על הבנין ויאל לחולין ויחזרו ויחללו מעות של תרומה חדשה על אותה קטרת ולמה היו צריכין להפריש שכרם ולחלל יאן כן ומשני דליכא בנין ופריך והא מעות האומנין קמי משמע שעסקים בבנין ומשני דליכא בנין כשיעור מעות של קטרת פי' אין הכי נמי דודאי יש בנין חול מדקתני אן האומנים אן אין בנין כשיעור מעות (א) (שמן) של קטרת ולכן צריך להפריש מעות מתרומת הלשכה כשיעור הקטרת לשכר האומנים וא"ת וכי אפשר להיות כך ששכר הבנין הוא מרובה על הבנין יש לומר יאל צאומנות יזיז שיש שכר לאומנין יותר ממעות בנין אי נמי הכי פירוש דליכא בנין כשיעור מעות גם הבנין לולי שכר האומנין שעם הבנין וז"ע וי"מ דמייירי שכר שמיצים לאומנין כבציל מלאכה שעדיין לא נעשית אך קצת יש בנין הלכן כיון דליכא בנין עדיין צנוי כשיעור הקטרת צסוף השנה שרוצים לקדש הקטרת א"ל לחלל עליו אבל מפרשים כל שכר האומנין שעמדי ליתן להם לעשות המלאכה אשר התחילו גם כבר ולהכי נקט מילתא דליכא בנין קצת דאי ליכא בנין כלל היה גנאי להפריש מעות מתרומת הלשכה על שכר האומנין העמיד יאן אלא ממוך שהורכרו להפריש ללורך האומנין כבציל שכרן המועט אינו גנאי להפריש הרבה על העמיד יאן ועוד אמר רש"י לפי א שמכאן התחילו במלאכה כמי שגמרו דמי שהרי אין יכולין לחזור בהם: **והאמר שמואל** הקדש שזה מנה שחי'צ"ו ע"ז שזה פרושה מחוץ. כלומר

ומה צדק אי ליכא בנין כשיעור מעות ומשני הני מילי דיעבד אבל לכתחלה לא יאן משום פסידא דהקדש ודוקא בזמן שזהמ"ק קיים דליכא פסידא להקדש אבל בזמן שאין בית המקדש קיים דליכא פסידא להקדש לא ואפשר לחלל לכתחלה על שזה פרוטה וא"ת הכא נמי ליכא שום פסידא להקדש שהרי שרי הקטרת הללו חוזרים להקדש וי"ל דמ"מ כיון דבית המקדש קיים ואם היו מחללים על שזה פרוטה צעלמא דליכא פסידא להקדש אע"כ דהכא ליכא פסידא מ"מ אינו מחולל דגוריינן (דלמא) אטו רוב מקומות דליכא פסידא להקדש ככה"ג ולא דמי להאיא דהתם (א) דקאמר בזמן שאין בית המקדש קיים אפשר לחלל דהתם לא שייך בשום ענין פסידא להקדש: **לא ניתנה תורה למלאכי השרת.** ואי אפשר לומר שלא יבנו מן החומה כי ז' עבד בחול דלמא אחי למיזוגא עלייהו שפעמיס שצריכים הפועלים לסמוך על האבנים ונמלא שמועלין:

אי בעצים דמכאן ואילך ה"ג הב"ע בעצים דיומיה. כלומר עאים שלקחו לצנותם ציוס הלקיקמה וצומן מועט יכולים לומר מלסמוך עליהם:

ולד הטאת פרק שלישי מעילה

מותר הקטרת. מה שהיה נשאר על (א) שס"ה מנה מה היו עושין בה ללאחר שנכנס ניסן אין ראוייה להקטרה דבעינן חדש והבא קרבן מתרומה חדשה(א): **מפרשין ממנה.** ממותר הקטרת כנגד שכר האומנין דקס"ד ללאחר כשקנו צרכי הבנין מיד היו מחללין מעות האבנים בשעת קניה

על העצים ועל האבנים ועל כל צרכי הבנין שקנו ופורעין אבל לא שכר האומנין שצונין בבנין שהכל היה קדש חוץ מן השבח שהיו האומנים משביחין בבנין בכל יום וזכל יום היה הגזבר מביא מעות הקדש כשיעור השבח שהשביחו האומנין בבנין באותו יום ומחלל אותן על השבח שהשביחו האומנין בבנין באותו יום והיינו טעמא דעושין כן בכל יום משום דאמרין(א) לעיל (פ"א) דמאן דמתנדב מעות וכו' והיו המעות חולין (א) והבנין קדש אבל לא היה הגזבר נותן להן המעות לאלתר דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף כשיגמר הבנין וכן היו עושין כל השבח (א) ועדיין לא היה שם מותר הקטרת על המעות אבל כשמיגיע ניסן שיש שם מותר הקטרת לצריכין ללוקחו מתרומה חדשה מחללין אותו מותר הקטרת על אותן מעות חולין שיש ציד הגזבר שחילל על השבח שהשביחו האומנין והיו הקטרת חול ומעות חזרו לקדושתן ככתחלה וחוזרין ולוקחין הקטרת מן האומנין מתרומה חדשה. ואי קשיא לך

הדרן עלך ולד הטאת

מה צורך לחללה על מעות האומנים ליחנה לקטרת לאומנין לאלתר הא לא קשיא דליכא צדאי מותר כשיעור כל שכר האומנין להכי עבדי הכי: ואי ס"ד כדאמר שמואל דצונין בחול ואח"כ מקדישים ליחלה לקטרת אבנין עזמו ואמאי מפרשים וכו': ומשני **דלא איכא בנין.** שלא בנו אותה ו כלום: **והא על מעוט האומנין קמי.** אלאמא דבנו בנין: (א) אין ודאי בנו בנין אלא דליכא בנין שיעור מעות: ואכתי אם איתא לרשמואל ליחלה אההוא פורמא בנין על אותו (א) מיעוט שהשביחו האומנין בבנין לאלתר שחללו על מה שהשביחו אע"כ דלא היו כשיעור דמי הקטרת דאמר שמואל הקדש וכו': **אבל לכתחלה לא.** הלבך מחללין אותה על מעות האומנין בלבד: **רב פפא אמר** היינו טעמא דצונין בחול דלא נהנה סורה למלאכי השרת. דאי אפשר דלא יתבי זמנין בטולא דבנין מפני החמה ונמלא מועל דדלמא(א) צעי למיזוגא עליהון כלומר שאם הורכך צניע עליהן נמלא נהנה מהן: **אי צעזים דמכאן ואילך הכי נמי.** כלומר אי צעזים דלון דעמו לצנותן בבנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא מקדשינן להו עד שיבנו בבנין דליכא למיחש דלמא יתיב עליהון וקא מעיל: **אלא כי סנן בתפניתין דמועלין צעזים דיומיה.** שדעתו לצנותן צו ציוס שלקוחם דהשתא ליכא למיחש דלמא אחי למיזוגא עליהון הואיל וצנו להו לאלתר צו ציוס בבנין:

הדרן עלך ולד הטאת

הואי כולה חדשה: ואמאי ליחלה אבנין. הכי קא קשיא ליה אי ס"ד כדאמר שמואל דבונין בחול ואחר כך מקדישין ליחלה לקטרת אבנין עצמו: דלא איכא בנין. כלומר דלא בנו אותה שנה כלום: והא על מעות האומנין קמי. אלאמא דבנו בנין: אין ודאי הוי בנין אלא דליכא בנין כשיעור מעות. ששזה זה הקטרת משום דלאלתר כשקונין צורכי הבנין היו פורעין ממעות הקדש מיד יום ביום והאי דקאמר דליכא בנין כשיעור מעות דבונין שנבנה באותו יום קאמר דדבר מועט היו קונין ביום אחד אבל מעות הא ומנין כיון דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף לכשנגמר כל הבנין יש שם שכירות הרבה הלכך מחללין אותה על מעות האומנין ולא על הבנין: ואכתי אם איתא לרשמואל ליחלה אההיא פורתא בנין דבנו באותו יום דהא אמר שמואל הקדש שזה מנה כן: הני מילי דיעבד אבל לכתחלה לא. הלכך מחללין אותה על מעות האומנין בלבד דהי' (להם) מקבלין מעות הרבה אבל אם היה בבנין כשיעור מעות ששזה הקטרת הכי נמי דמחללין אותה אבנין: רב פפא אמר היינו טעמא דבונין בחול: לא ניתנה תורה למלאכי השרת דאי אפשר דוימנין דלא יתיב בטולא דבנין מפני החמה ונמצא מעיל: דרלמא בעי למיזוגא וזוגא עליהן. כלומר הוצרך לו לישב וישב עליהן ונמצא נהנה מהן: אי בעצים דמכאן ואילך הכי נמי אלא כן. הכי קאמר אי בעצים דלא קיימי לבנותן בבנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא מקדשינן להו עד שיהו בניין בבנין הואיל ואיכא למיחש דלמא אחי למיזוגא וזוגא עליהון וקא מעיל בקדשים: אלא כי תנן במתניתין בעצים דיומיה. הדרן עלך ולד הטאת

הדרן עלך ולד הטאת

הואי כולה חדשה: ואמאי ליחלה אבנין. הכי קא קשיא ליה אי ס"ד כדאמר שמואל דבונין בחול ואחר כך מקדישין ליחלה לקטרת אבנין עצמו: דלא איכא בנין. כלומר דלא בנו אותה שנה כלום: והא על מעות האומנין קמי. אלאמא דבנו בנין: אין ודאי הוי בנין אלא דליכא בנין כשיעור מעות. ששזה זה הקטרת משום דלאלתר כשקונין צורכי הבנין היו פורעין ממעות הקדש מיד יום ביום והאי דקאמר דליכא בנין כשיעור מעות דבונין שנבנה באותו יום קאמר דדבר מועט היו קונין ביום אחד אבל מעות הא ומנין כיון דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף לכשנגמר כל הבנין יש שם שכירות הרבה הלכך מחללין אותה על מעות האומנין ולא על הבנין: ואכתי אם איתא לרשמואל ליחלה אההיא פורתא בנין דבנו באותו יום דהא אמר שמואל הקדש שזה מנה כן: הני מילי דיעבד אבל לכתחלה לא. הלכך מחללין אותה על מעות האומנין בלבד דהי' (להם) מקבלין מעות הרבה אבל אם היה בבנין כשיעור מעות ששזה הקטרת הכי נמי דמחללין אותה אבנין: רב פפא אמר היינו טעמא דבונין בחול: לא ניתנה תורה למלאכי השרת דאי אפשר דוימנין דלא יתיב בטולא דבנין מפני החמה ונמצא מעיל: דרלמא בעי למיזוגא וזוגא עליהן. כלומר הוצרך לו לישב וישב עליהן ונמצא נהנה מהן: אי בעצים דמכאן ואילך הכי נמי אלא כן. הכי קאמר אי בעצים דלא קיימי לבנותן בבנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא מקדשינן להו עד שיהו בניין בבנין הואיל ואיכא למיחש דלמא אחי למיזוגא וזוגא עליהון וקא מעיל בקדשים: אלא כי תנן במתניתין בעצים דיומיה. הדרן עלך ולד הטאת

ולד הטאת פרק שלישי מעילה

מותר הקטרת. מה שהיה נשאר על (א) שס"ה מנה מה היו עושין בה ללאחר שנכנס ניסן אין ראוייה להקטרה דבעינן חדש והבא קרבן מתרומה חדשה(א): **מפרשין ממנה.** ממותר הקטרת כנגד שכר האומנין דקס"ד ללאחר כשקנו צרכי הבנין מיד היו מחללין מעות האבנים בשעת קניה

על העצים ועל האבנים ועל כל צרכי הבנין שקנו ופורעין אבל לא שכר האומנין שצונין בבנין שהכל היה קדש חוץ מן השבח שהיו האומנים משביחין בבנין בכל יום וזכל יום היה הגזבר מביא מעות הקדש כשיעור השבח שהשביחו האומנין בבנין באותו יום ומחלל אותן על השבח שהשביחו האומנין בבנין באותו יום והיינו טעמא דעושין כן בכל יום משום דאמרין(א) לעיל (פ"א) דמאן דמתנדב מעות וכו' והיו המעות חולין (א) והבנין קדש אבל לא היה הגזבר נותן להן המעות לאלתר דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף כשיגמר הבנין וכן היו עושין כל השבח (א) ועדיין לא היה שם מותר הקטרת על המעות אבל כשמיגיע ניסן שיש שם מותר הקטרת לצריכין ללוקחו מתרומה חדשה מחללין אותו מותר הקטרת על אותן מעות חולין שיש ציד הגזבר שחילל על השבח שהשביחו האומנין והיו הקטרת חול ומעות חזרו לקדושתן ככתחלה וחוזרין ולוקחין הקטרת מן האומנין מתרומה חדשה. ואי קשיא לך

מה צורך לחללה על מעות האומנים ליחנה לקטרת לאומנין לאלתר הא לא קשיא דליכא צדאי מותר כשיעור כל שכר האומנין להכי עבדי הכי: ואי ס"ד כדאמר שמואל דצונין בחול ואח"כ מקדישים ליחלה לקטרת אבנין עזמו ואמאי מפרשים וכו': ומשני **דלא איכא בנין.** שלא בנו אותה ו כלום: **והא על מעוט האומנין קמי.** אלאמא דבנו בנין: (א) אין ודאי בנו בנין אלא דליכא בנין שיעור מעות: ואכתי אם איתא לרשמואל ליחלה אההוא פורמא בנין על אותו (א) מיעוט שהשביחו האומנין בבנין לאלתר שחללו על מה שהשביחו אע"כ דלא היו כשיעור דמי הקטרת דאמר שמואל הקדש וכו': **אבל לכתחלה לא.** הלבך מחללין אותה על מעות האומנין בלבד: **רב פפא אמר** היינו טעמא דצונין בחול דלא נהנה סורה למלאכי השרת. דאי אפשר דלא יתבי זמנין בטולא דבנין מפני החמה ונמלא מועל דדלמא(א) צעי למיזוגא עליהון כלומר שאם הורכך צניע עליהן נמלא נהנה מהן: **אי צעזים דמכאן ואילך הכי נמי.** כלומר אי צעזים דלון דעמו לצנותן בבנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא מקדשינן להו עד שיבנו בבנין דליכא למיחש דלמא יתיב עליהון וקא מעיל: **אלא כי סנן בתפניתין דמועלין צעזים דיומיה.** שדעתו לצנותן צו ציוס שלקוחם דהשתא ליכא למיחש דלמא אחי למיזוגא עליהון הואיל וצנו להו לאלתר צו ציוס בבנין:

הדרן עלך ולד הטאת

הואי כולה חדשה: ואמאי ליחלה אבנין. הכי קא קשיא ליה אי ס"ד כדאמר שמואל דבונין בחול ואחר כך מקדישין ליחלה לקטרת אבנין עצמו: דלא איכא בנין. כלומר דלא בנו אותה שנה כלום: והא על מעות האומנין קמי. אלאמא דבנו בנין: אין ודאי הוי בנין אלא דליכא בנין כשיעור מעות. ששזה זה הקטרת משום דלאלתר כשקונין צורכי הבנין היו פורעין ממעות הקדש מיד יום ביום והאי דקאמר דליכא בנין כשיעור מעות דבונין שנבנה באותו יום קאמר דדבר מועט היו קונין ביום אחד אבל מעות הא ומנין כיון דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף לכשנגמר כל הבנין יש שם שכירות הרבה הלכך מחללין אותה על מעות האומנין ולא על הבנין: ואכתי אם איתא לרשמואל ליחלה אההיא פורתא בנין דבנו באותו יום דהא אמר שמואל הקדש שזה מנה כן: הני מילי דיעבד אבל לכתחלה לא. הלכך מחללין אותה על מעות האומנין בלבד דהי' (להם) מקבלין מעות הרבה אבל אם היה בבנין כשיעור מעות ששזה הקטרת הכי נמי דמחללין אותה אבנין: רב פפא אמר היינו טעמא דבונין בחול: לא ניתנה תורה למלאכי השרת דאי אפשר דוימנין דלא יתיב בטולא דבנין מפני החמה ונמצא מעיל: דרלמא בעי למיזוגא וזוגא עליהן. כלומר הוצרך לו לישב וישב עליהן ונמצא נהנה מהן: אי בעצים דמכאן ואילך הכי נמי אלא כן. הכי קאמר אי בעצים דלא קיימי לבנותן בבנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא מקדשינן להו עד שיהו בניין בבנין הואיל ואיכא למיחש דלמא אחי למיזוגא וזוגא עליהון וקא מעיל בקדשים: אלא כי תנן במתניתין בעצים דיומיה. הדרן עלך ולד הטאת

מסורת הש"ס

(א) שקלים פ"ד מ"ה [כריתות ו. שפעות יא. ג' ב"מ מ. כריתות כה. ג: קדושין יא: ערכין כט. תמורה כו: (א) ונכריות כה. ערכין כט: (ד) [נכריות כה: יומאל' קדושין ד"ג, (א) (ר"ה ג'., (א) טעמא דאמין ז"ק, (א) ועוד דלמא ז"ק, (א) פסם אחת לששים (א) פסם אחת לששים (א) מתרומה חדשה ז"ק, (א) ליד האומנין לא אחי כר' ז"ק, (א) שיעור של קטרת ז"ק, (א) שמכיון שהתחילו כר' ז"ק, (א) [ערכין כט.], (א) כי לא עבד ז"ק.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מותר וכו' על שס"ה מנה י"ב צ"ל ר"ל דכל שנה פשוטה פחותה שנה חלונה י"א ימים מן שס"ה וכן פירושו מוספות בשפעות דף י' ע"ש: (א) ד"ה מפרשין וכו' והיו המעות חולין י"ב צ"ל אחר שנפדה באתו יום: (א) בא"ד שעדיין לא היה שם מותר הקטרת מחללין על המעות: (ד) ד"ה והא על המעות וכו' בנין ונמשני אין ודאי וכו' שיעור מעות ופריך ואכתי כ"ל' והד"א וי"צ והשכר הוא יותר ועיין בתום: (א) בא"ד ליחלה אההוא פורמא בנין על אותו קטורת אע"כ דלא הוי כשיעור כ"ל' ומצינו מיעוט שהשביחו האומנין בבנין לאחר שחללו על מה שהשביחו נמחק: (א) תוס' ד"ה מותר וכו' ללורך יוה"כ והיו מותר י"ב עיין בשפעות דף י' ע"ב פרש"י קך וקשוו כמסופות עליו:

רבינו גרשום

חולין אלא צריך לחללו הכי כדאמרין: מותר הקטרת. מה שהיה יותר על שס"ה מנה: מה היו עושין בה מפרשין ממנה שכר האומנין כר. קס"ד הושתא דלאחר כשבנו צורכי הבנין דלאלתר כשקונין צורכי הבנין היו פורעין ממעות הקדש מיד יום ביום והאי דקאמר דליכא בנין כשיעור מעות דבונין שנבנה באותו יום קאמר דדבר מועט היו קונין ביום אחד אבל מעות הא ומנין כיון דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף לכשנגמר כל הבנין יש שם שכירות הרבה הלכך מחללין אותה על מעות האומנין ולא על הבנין: ואכתי אם איתא לרשמואל ליחלה אההיא פורתא בנין דבנו באותו יום דהא אמר שמואל הקדש שזה מנה כן: הני מילי דיעבד אבל לכתחלה לא. הלכך מחללין אותה על מעות האומנין בלבד דהי' (להם) מקבלין מעות הרבה אבל אם היה בבנין כשיעור מעות ששזה הקטרת הכי נמי דמחללין אותה אבנין: רב פפא אמר היינו טעמא דבונין בחול: לא ניתנה תורה למלאכי השרת דאי אפשר דוימנין דלא יתיב בטולא דבנין מפני החמה ונמצא מעיל: דרלמא בעי למיזוגא וזוגא עליהן. כלומר הוצרך לו לישב וישב עליהן ונמצא נהנה מהן: אי בעצים דמכאן ואילך הכי נמי אלא כן. הכי קאמר אי בעצים דלא קיימי לבנותן בבנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא מקדשינן להו עד שיהו בניין בבנין הואיל ואיכא למיחש דלמא אחי למיזוגא וזוגא עליהון וקא מעיל בקדשים: אלא כי תנן במתניתין בעצים דיומיה. הדרן עלך ולד הטאת

הואי כולה חדשה: ואמאי ליחלה אבנין. הכי קא קשיא ליה אי ס"ד כדאמר שמואל דבונין בחול ואחר כך מקדישין ליחלה לקטרת אבנין עצמו: דלא איכא בנין. כלומר דלא בנו אותה שנה כלום: והא על מעות האומנין קמי. אלאמא דבנו בנין: אין ודאי הוי בנין אלא דליכא בנין כשיעור מעות. ששזה זה הקטרת משום דלאלתר כשקונין צורכי הבנין היו פורעין ממעות הקדש מיד יום ביום והאי דקאמר דליכא בנין כשיעור מעות דבונין שנבנה באותו יום קאמר דדבר מועט היו קונין ביום אחד אבל מעות הא ומנין כיון דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף לכשנגמר כל הבנין יש שם שכירות הרבה הלכך מחללין אותה על מעות האומנין ולא על הבנין: ואכתי אם איתא לרשמואל ליחלה אההיא פורתא בנין דבנו באותו יום דהא אמר שמואל הקדש שזה מנה כן: הני מילי דיעבד אבל לכתחלה לא. הלכך מחללין אותה על מעות האומנין בלבד דהי' (להם) מקבלין מעות הרבה אבל אם היה בבנין כשיעור מעות ששזה הקטרת הכי נמי דמחללין אותה אבנין: רב פפא אמר היינו טעמא דבונין בחול: לא ניתנה תורה למלאכי השרת דאי אפשר דוימנין דלא יתיב בטולא דבנין מפני החמה ונמצא מעיל: דרלמא בעי למיזוגא וזוגא עליהן. כלומר הוצרך לו לישב וישב עליהן ונמצא נהנה מהן: אי בעצים דמכאן ואילך הכי נמי אלא כן. הכי קאמר אי בעצים דלא קיימי לבנותן בבנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא מקדשינן להו עד שיהו בניין בבנין הואיל ואיכא למיחש דלמא אחי למיזוגא וזוגא עליהון וקא מעיל בקדשים: אלא כי תנן במתניתין בעצים דיומיה. הדרן עלך ולד הטאת